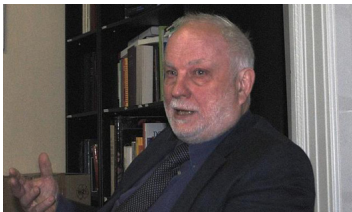

„Ослободилачка војска Косова – подземни рат до балканског устанка, 1948 – 2001“ – то је наслов књиге стручњака за Балкан Џемса Петифера. Оксфордски професор бави се историјом ОВК као и њеним данашњим утицајима.

Ако се пође од претпоставке да је ОВК почињала да се развија још 1948. године, намеће се питање: да ли је историја те организације заиста тако дуга? Аутор књиге Џемс Петифер каже да „када је реч о пореклу оружаног отпора у Србији и Југославији, ОВК није постојала под тим именом до 1992. и 1993. године, али организација је почела да се развија много раније, а њени интелектуални корени сежу до Другог светског рата. Књига је историја тог развоја.“

Аутор рађање претече ОВК види у једном специфичном делу Косова: „Био је то оружани отпор комунизму у Дреници, између 1945. и 1950, у коме су учествовале хиљаде људи. Многи потомци породица које су предводиле тај покрет – Бали комбетар (Национални фронт) – постали су чланови ОВК. Тако да има породица у којима је то и историјска традиција.“

Према речима Џемса Петифера, покрет се касније преселио у Западну Европу, а 1982. је основана политичка организација под називом Народни покрет Косова – ЛПК: „Највише их је било у Европи, мањи број њих у Сједињеним Америчким Државама и Канади, велики број у Немачкој и Аустрији, али већина их је била на немачком говорном подручју Швајцарске. Они су морали да се крију, јер су били затварани или прогоњени, није било алтернативе раду у илегалу. Због дугог периода развоја, људи из ЛПК су се врло извештили у илегалним активностима.“

Петифер наводи да је Албанија у то време имала важну улогу јер је била сигурно подручје, на коме су могли да се одрже неки важни састанци, и поред тога што је прелазак косовске границе код Тропоје и Дибре био опасна работа. Он преноси да су се радикални косовски Албанци обраћали за помоћ и тадашњем албанском лидеру Енверу

Хоџи, али да је његова политика била непредвидљива: понекад је помагао, понекад – одмагао.

Постојале су, како каже, и везе које нису ишле преко владиних људи, јер су многи у Албанији путем бракова успоставили везе са Косовом. Тако, на пример, каснија влада Фатоса Наноа, није била умешана у такве контакте. У сваком случају, ЛПК је успела да надјача другу политичку снагу, такозвану Косовску владу у егзилу Бујара Букошија и уз помоћ САД постане носилац отпора.

Анила Шука-Саша Бојић

(Дојче веле)